

Groei allochtone bevolking remt vergrijzing

Twee miljoen allochtonen in 2015

Op 1 januari 1998 telde ons land bijna 1,2 miljoen niet-westerse allochtonen. Door geboorte en aanhoudende immigratie zal dit aantal binnen twintig jaar zijn toegenomen tot 2,0 miljoen, waaronder 1,1 miljoen Turken, Marokkanen en Surinamers. Vergeleken met de overige Nederlanders is de allochtone bevolking jong. De sterke groei van de allochtone bevolking remt daarmee de vergrijzing.

De allochtone bevolking in Nederland zal de komende decennia blijven groeien. De eerste generatie groeit door immigratie, de tweede generatie door de geboorte van kinderen uit de eerste generatie. Het aantal niet-westerse allochtonen neemt naar verwachting toe van 1,2 miljoen in 1998 tot 2,0 miljoen in 2015. Turken, Marokkanen en Surinamers vormen de grootste groepen niet-westerse allochtonen. Ook in de volgende eeuw zullen deze groepen in omvang toenemen, maar het aantal Aziaten zal sterker groeien.

Het aantal westerse allochtonen stijgt licht, van 660 duizend in 1998 tot 770 duizend in 2015. Het merendeel behoort tot de eerste generatie allochtonen. De Indonesische bevolking in Nederland zal als enige in omvang afnemen. De sterke vergrijzing onder de Indonesiërs in Nederland en de dalende immigratie vanuit Indonesië zijn hiervan de oorzaken.

Eerste en tweede generatie

In 1998 wonen er bijna 800 duizend Turken, Marokkanen en Surinamers in Nederland. In 2015 zijn dat er naar verwachting bijna 1,1 miljoen. Relatief veel van deze allochtonen zijn van de tweede generatie. Daarentegen is de tweede generatie van bijvoorbeeld de Afrikaanse bevolking klein. De meeste immigran-

ten uit Afrika verblijven pas sinds een aantal jaren in Nederland en hebben daarom nog weinig kinderen in Nederland gekregen.

Nieuwe landen

Ontwikkelingen in de migratiestromen bepalen in belangrijke mate de toekomstige omvang en samenstelling van de allochtone bevolking. De immigratie varieert per geboorteland. Zo zal de gezinsherenigende en gezinsvormende immigratie vanuit Turkije en Marokko de komende jaren dalen. Veel gezinnen zijn immers al herenigd en steeds meer jonge Turken en Marokkanen zullen een huwelijkspartner kiezen die al in Nederland verblijft.

Hiertegenover staat de toenemende immigratie vanuit de zogenaamde nieuwe landen. De laatste jaren is het aantal asielmigranten uit Afrikaanse en met name uit Aziatische landen als Iran en Irak fors gestegen. Het huidige restrictieve overheidsbeleid ten aanzien van asielmigratie zal deze groei afremmen. Het aantal in het buitenland geboren immigranten zal naar verwachting stabiliseren op een niveau van iets minder dan 100 duizend per jaar.

Tegenover de stabilisatie van het aantal immigranten staat een stijging van het aantal emigranten. Deze stijging is met name het gevolg van een groeiende allochtone bevolking. Bij een gelijkblijvend percentage allochtonen dat emigreert, neemt

hierdoor het aantal emigranten toe. Per saldo leiden deze ontwikkelingen tot een lichte daling van het migratiesaldo.

Meer kinderen

Het aantal allochtonen neemt ook toe door geboorte. In ons land worden steeds meer kinderen geboren uit een buitenlandse moeder. In 1990 had veertien procent van de pasgeborenen een in het buitenland geboren moeder, in 1997 was dit percentage zeventien. Dat stijgende aandeel komt tot stand door een hogere vruchtbaarheid: allochtone vrouwen krijgen meer kinderen dan in Nederland geboren vrouwen, bovendien neemt het aantal allochtone vrouwen in de vruchtbare leeftijd toe.

In Nederland wonende vrouwen krijgen gemiddeld 1,5 kind. Dit aantal zal naar verwachting stijgen tot 1,7. Marokkaanse vrouwen krijgen gemiddeld meer dan drie kinderen, Turkse vrouwen iets meer dan 2,5 kinderen, terwijl Surinaamse vrouwen op het Nederlandse niveau zitten. Ook Afrikaanse en Aziatische vrouwen krijgen gemiddeld meer kinderen dan in Nederland geboren vrouwen.

Internationale vergelijking leert dat de vruchtbaarheid van allochtonen op den duur tendeert naar de vruchtbaarheid van het land van bestemming. Verwacht wordt dan ook dat de komende jaren de vruchtbaarheid van Turkse en Marokkaanse vrouwen, evenals de afgelopen jaren, zal dalen, maar hoger zal blijven dan van Nederlandse vrouwen. Eén reden hiervoor is dat Turkse en Marokkaanse vrouwen over het algemeen eerder van school gaan. Daarom zullen zij ook in de toekomst gemiddeld meer kinderen krijgen dan autochtone vrouwen.

Ook zal de vruchtbaarheid van vrouwen uit Afrika en Azië die al enige tijd in Nederland wonen op termijn dalen. Door de instroom van jonge vrouwen met een hoge vruchtbaarheid blijft het gemiddeld kindertal van deze groepen hoog.

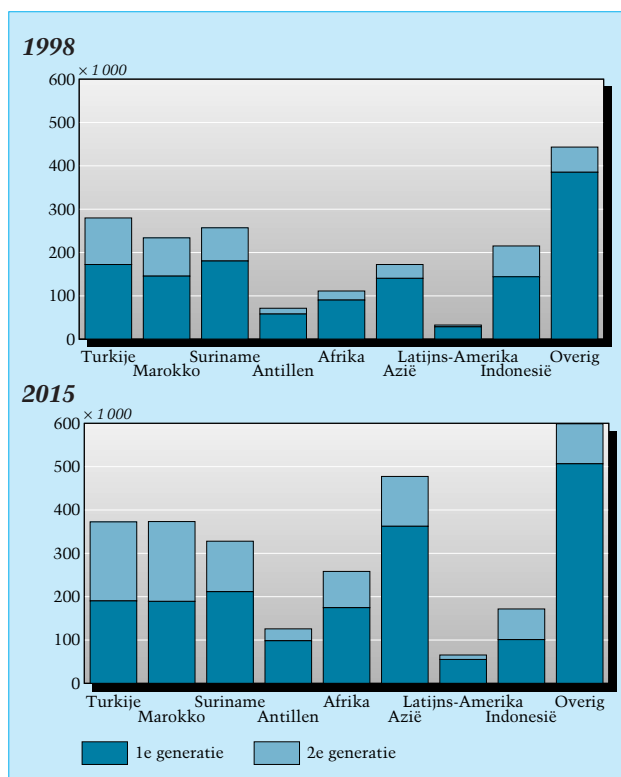
Jonge bevolking

Vergeleken met de rest van de Nederlandse bevolking is de allochtone bevolking jong. Dat zal in de toekomst niet veranderen. Het aandeel allochtone 65-plussers zal stijgen, maar blijft ruim onder het niveau van de gehele bevolking. Het percentage 65-plussers zal toenemen van ruim dertien procent in 1998 tot bijna zeventien procent in 2015. Het percentage 65-plussers onder de niet-westerse allochtone bevolking stijgt van drie procent in 1998 tot zeven procent in 2015. Zonder de groeiende allochtone bevolking zou de Nederlandse bevolking dus sterker vergrijzen.

Het aantal allochtonen van 20 tot 65 jaar zal de komende jaren bijna verdubbelen tot 1,3 miljoen in 2015. Met name de tweede generatie zal haar intrede doen op de arbeidsmarkt. In 1998 waren slechts 35 duizend personen van de tweede generatie tussen de 20 en 65 jaar oud. Naar verwachting zullen dit er in 2015 bijna 280 duizend zijn. Bijna iedereen is jonger dan 40 jaar. ◀

Maarten Alders

Allochtonen naar geboorteland

Leeftijdopbouw niet-westerse allochtonen

